C/2025/643

10.2.2025

ZALECENIE RADY

z dnia 21 stycznia 2025 r.

w sprawie zatwierdzenia krajowego średniookresowego planu budżetowo-strukturalnego Hiszpanii

(C/2025/643)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 121,

uwzględniając rozporządzenie (UE) 2024/1263, w szczególności jego art. 17,

uwzględniając zalecenie Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

KWESTIE OGÓLNE

(1) W dniu 30 kwietnia 2024 r. weszły w życie zreformowane unijne ramy zarządzania gospodarczego. Podstawowymi elementami zreformowanych unijnych ram zarządzania gospodarczego są: rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1263 w sprawie skutecznej koordynacji polityk gospodarczych i w sprawie wielostronnego nadzoru budżetowego ([1]), wraz ze zmienionym rozporządzeniem (WE) nr 1467/97 w sprawie procedury nadmiernego deficytu ([2]), oraz zmieniona dyrektywa Rady 2011/85/UE w sprawie ram budżetowych państw członkowskich ([3]). Celem ram jest wspieranie zdrowych i stabilnych finansów publicznych oraz zrównoważonego i inkluzywnego wzrostu i odporności poprzez reformy i inwestycje, a także zapobieganie nadmiernym deficytom budżetowym. Ramy wspierają także poczucie odpowiedzialności na szczeblu krajowym i w większym stopniu koncentrują się na perspektywie średniookresowej, a jednocześnie służą bardziej skutecznemu i spójnemu egzekwowaniu reguł.

(2) W centrum nowych ram zarządzania gospodarczego znajdują się krajowe średniookresowe plany budżetowo-strukturalne, przedkładane przez państwa członkowskie Radzie i Komisji. Plany mają przyczynić się do osiągnięcia dwóch celów, a są nimi: (i) zapewnienie, aby m.in. na koniec okresu dostosowawczego dług sektora instytucji rządowych i samorządowych wykazywał prawdopodobną tendencję spadkową lub utrzymywał się na ostrożnym poziomie, oraz aby deficyt budżetowy został w średnim okresie sprowadzony do poziomu poniżej wartości odniesienia wynoszącej 3 % PKB i utrzymywał się poniżej tej wartości, oraz (ii) zapewnienie realizacji reform i inwestycji odpowiadających na główne wyzwania wymienione w ramach europejskiego semestru i służących realizacji wspólnych priorytetów UE. W tym celu w każdym planie należy przedstawić średnioterminowe zobowiązanie do realizacji ścieżki wydatków netto ([4]), co wiąże się ze skutecznym ustanowieniem ograniczenia budżetowego w okresie objętym planem, tzn. 4 lub 5 lat (w zależności od zwykłej długości kadencji parlamentarnej w państwie członkowskim). Co więcej, w planie należy wyjaśnić, w jaki sposób państwo członkowskie zapewni realizację reform i inwestycji odpowiadających na główne wyzwania wymienione w ramach europejskiego semestru, w szczególności w zaleceniach dla poszczególnych krajów (w tym związanych z procedurą dotyczącą zakłóceń równowagi makroekonomicznej, w stosownych przypadkach) oraz w jaki sposób państwo członkowskie zrealizuje wspólne priorytety Unii. Okres dostosowania fiskalnego obejmuje okres czterech lat, który może zostać przedłużony o maksymalnie trzy lata, jeżeli państwo członkowskie zobowiąże się do wdrożenia pakietu odpowiednich reform i inwestycji spełniającego kryteria określone w rozporządzeniu (UE) 2024/1263.

(3) Po tym, jak plan zostanie przedłożony, Komisja ma ocenić, czy spełnia on wymogi określone w rozporządzeniu (UE) 2024/1263.

([1]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1263 z dnia 29 kwietnia 2024 r. w sprawie skutecznej koordynacji polityk gospodarczych i w sprawie wielostronnego nadzoru budżetowego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1466/97 (Dz.U. L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj).

([2]) Rozporządzenie Rady (UE) 2024/1264 z dnia 29 kwietnia 2024 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1467/97 w sprawie przyspieszenia i wyjaśnienia procedury nadmiernego deficytu (Dz.U. L, 2024/1264, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj).

([3]) Dyrektywa Rady (UE) 2024/1265 z dnia 29 kwietnia 2024 r. zmieniająca dyrektywę 2011/85/UE w sprawie wymogów dla ram budżetowych państw członkowskich (Dz.U. L, 2024/1265, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj).

([4]) Wydatki netto w rozumieniu definicji zawartej w art. 2 rozporządzenia (UE) 2024/1263, tzn. wydatki publiczne po skorygowaniu o (i) wydatki z tytułu odsetek, (ii) działania dyskrecjonalne po stronie dochodów, (iii) wydatki na programy unijne w pełni kompensowane dochodami z funduszy unijnych, (iv) krajowe wydatki na współfinansowanie programów finansowanych przez Unię, (v) cykliczne elementy wydatków na zasiłki dla bezrobotnych oraz (vi) działania jednorazowe i inne działania tymczasowe.

(4) Na zalecenie Komisji Rada ma następnie przyjąć zalecenie wyznaczające ścieżkę wydatków netto danego państwa członkowskiego oraz, w stosownych przypadkach, zatwierdza zobowiązania dotyczące pakietu reform i inwestycji, które stanowią podstawę przedłużenia okresu dostosowania fiskalnego.

UWAGI DOTYCZĄCE HISZPANII

(5) W dniu 15 października 2024 r. Hiszpania przedłożyła Radzie i Komisji swój krajowy średniookresowy plan budżetowo-strukturalny. Przedłożenie planu nastąpiło po przedłużeniu terminu określonego w art. 36 ust. 1 lit. a) rozporządzenia (UE) 2024/1263, zgodnie z ustaleniami z Komisją z uwzględnieniem przedstawionego przez Hiszpanię uzasadnienia.

Proces poprzedzający przedłożenie planu

(6) Aby ukierunkować dialog prowadzący do przedłożenia krajowych średniookresowych planów budżetowo-strukturalnych, w dniu 21 czerwca 2024 r. Komisja przesłała Hiszpanii, zgodnie z art. 9 rozporządzenia (UE) 2024/1263, trajektorię referencyjną ([5]). Komisja opublikowała trajektorię referencyjną w dniu 15 października 2024 r. ([6]) Trajektoria referencyjna opiera się na analizie ryzyka i zapewnia, aby – do końca okresu dostosowania fiskalnego i przy braku dalszych działań budżetowych po okresie dostosowawczym – dług sektora instytucji rządowych i samorządowych wykazywał prawdopodobną tendencję spadkową lub pozostawał na ostrożnym poziomie w średnim okresie oraz aby deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych został obniżony do poziomu poniżej 3 % PKB w okresie dostosowawczym i był utrzymywany poniżej tej wartości odniesienia w średnim okresie. Średni okres definiuje się jako okres dziesięciu lat po zakończeniu okresu dostosowawczego. Zgodnie z art. 7 i 8 rozporządzenia (UE) 2024/1263 trajektoria referencyjna jest również spójna z mechanizmem zapewnienia stabilności długu i mechanizmem zapewnienia odporności deficytu.

Trajektoria referencyjna Hiszpanii wskazuje, że – według założeń Komisji leżących u podstaw uprzednich zaleceń przekazanych w czerwcu 2024 r. i przy założeniu 7-letniego okresu dostosowawczego – wydatki netto nie powinny wzrosnąć o więcej niż o wartości podane w tabeli 1. Odpowiada to średniemu wzrostowi wydatków netto o 2,8 % w okresie dostosowawczym (2025–2031) i o 2,9 % w okresie objętym planem (2025–2028).

Tabela 1: Trajektoria referencyjna przedstawiona przez Komisję Hiszpanii w dniu 21 czerwca 2024 r.

	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Średnia w latach 2025–2028	Średnia w latach 2025–2031
Maksymalny wzrost wydatków netto (roczny, %)	3,2	2,8	2,7	2,7	2,7	2,6	2,5	2,9	2,8

Źródło: obliczenia Komisji.

(7) Zgodnie z art. 12 rozporządzenia (UE) 2024/1263 Hiszpania i Komisja prowadziły dialog techniczny w okresie od lipca do października 2024 r. Dialog koncentrował się na przewidzianej przez Hiszpanię ścieżce wydatków netto i jej podstawowych założeniach (w szczególności dotyczących stosowania aktualizacji opartych na danych), zobowiązaniach dotyczących planowanego pakietu reform i inwestycji, które mają stanowić podstawę przedłużenia okresu dostosowawczego, w tym reform i inwestycji takich jak środki dotyczące otoczenia regulacyjnego, kapitału ludzkiego, podaży nieruchomości mieszkalnych, opodatkowania i wydatków publicznych. Dialog dotyczył również planowanej realizacji reform i inwestycji odpowiadających na główne wyzwania wymienione w ramach europejskiego semestru oraz związanych ze wspólnymi priorytetami Unii w zakresie sprawiedliwej zielonej i cyfrowej transformacji, odporności społecznej i gospodarczej, bezpieczeństwa energetycznego i budowania zdolności obronnych.

(8) Plan przedstawiony przez Hiszpanię nie zawiera informacji o przeprowadzeniu konsultacji z odpowiednimi krajowymi zainteresowanymi podmiotami (w tym partnerami społecznymi) przed jego przedłożeniem.

([5]) Uprzednie zalecenia przekazywane państwom członkowskim oraz Komitetowi Ekonomiczno-Finansowemu obejmują trajektorie nieprzewidujące przedłużenia okresu dostosowawczego i przewidujące takie przedłużenie (tj. obejmujące okres odpowiednio 4 i 7 lat). W zaleceniach tych zawarte są również główne początkowe warunki i podstawowe założenia zastosowane w ramach średniookresowych prognoz Komisji dotyczących długu publicznego. Trajektorię referencyjną obliczono na podstawie metodyki opisanej w wydanym przez Komisję monitorze stabilności długu z 2023 r. (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/debt-sustainability-monitor-2023_en). Opiera się ona na prognozie Komisji Europejskiej z wiosny 2024 r. oraz wydłużeniu tej prognozy w średnim okresie do 2033 r., a długoterminowy wzrost PKB i koszty starzenia się społeczeństwa są zgodne ze wspólnym sprawozdaniem Komisji i Rady na temat starzenia się społeczeństwa z 2024 r. (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/2024-ageing-report-economic-and-budgetary-projections-eu-member-states-2022-2070_en).

([6]) https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/national-medium-term-fiscal-structural-plans_en#spain.

(9) Hiszpańska niezależna instytucja fiskalna, AIReF, wydała opinię na temat prognozy makroekonomicznej i założeń makroekonomicznych leżących u podstaw wieloletniej ścieżki wydatków netto. AIReF zatwierdziła scenariusz makroekonomiczny na lata 2024–2026 stanowiący punkt wyjścia dla prognoz makroekonomicznych i analizy stabilności długu.

Inne powiązane procesy

(10) W dniu 21 października 2024 r. Rada skierowała do Hiszpanii szereg zaleceń krajowych w ramach europejskiego semestru ([7]).

DOKONANA PRZEZ KOMISJĘ OCENA PLANU

(11) Zgodnie z art. 16 rozporządzenia (UE) 2024/1263 Komisja oceniła plan w następujący sposób:

Sytuacja i perspektywy makroekonomiczne i budżetowe

(12) Działalność gospodarcza w Hiszpanii wzrosła w 2023 r. o 2,7 % za sprawą dobrej sytuacji na rynku pracy, która sprzyjała spożyciu prywatnemu, a także dzięki wkładowi eksportu netto i spożycia publicznego. Zgodnie z prognozą Komisji Europejskiej z jesieni 2024 r. oczekuje się, że w 2024 r. gospodarka urośnie o 3,0 % za sprawą pozytywnych zmian spożycia publicznego i prywatnego, którym sprzyjały dynamiczne tworzenie miejsc pracy i wzrost realnych dochodów gospodarstw domowych, a także dzięki wkładowi turystyki. W 2005 r. spodziewany jest wzrost realnego PKB o 2,3 % z uwagi na zwiększenie spożycia i oczekiwane szeroko zakrojone ożywienie inwestycji, w szczególności w sektorze wyposażenia i mieszkalnictwa, które zgodnie z przewidywaniami będą pobudzać aktywność gospodarczą. Na obecnym etapie oczekuje się, że w 2026 r. realny PKB wzrośnie o 2,1 %, jako że popyt krajowy będzie przyczyniał się do rozwoju gospodarczego. Spodziewane jest, że w horyzoncie prognozy (tj. w latach 2024–2026) potencjalny PKB w Hiszpanii nieznacznie spadnie, z 2,4 % w 2023 r. do 2,3 % w 2026 r., co wynika ze słabnącego wkładu pracy we wzrost potencjalny. Stopa bezrobocia w 2023 r. wyniosła 12,2 %, a według prognoz Komisji w 2024 r. wyniesie ona 11,5 %, w 2025 r. – 11,0 %, a w 2026 r. – 10,7 %. W odniesieniu do 2024 r. prognozowane jest, że inflacja (deflator PKB) zmaleje z 6,2 % w 2023 r. do 3,1 % w 2024 r. i oczekuje się, że osiągnie 2,4 % w 2025 r. oraz 2,0 % w 2026 r.

(13) Jeżeli chodzi o rozwój sytuacji budżetowej, w 2023 r. deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych w Hiszpanii wyniósł 3,5 % PKB. Zgodnie z prognozą Komisji Europejskiej z jesieni 2024 r. oczekuje się, że osiągnie on 3,0 % PKB w 2024 r. i będzie dalej spadać do poziomu 2,6 % PKB w 2025 r. oraz, przy założeniu kontynuacji dotychczasowej polityki, zasadniczo ustabilizuje się (na poziomie 2,7 %) w 2026 r. Prognoza Komisji Europejskiej z jesieni 2024 r. nie uwzględnia projektu budżetu Hiszpanii na 2025 r., który w dniu publikacji tej prognozy nie został jeszcze przyjęty przez hiszpański rząd. Dług sektora instytucji rządowych i samorządowych wynosił 105,1 % PKB na koniec 2023 r. Zgodnie z prognozą Komisji Europejskiej z jesieni 2024 r. oczekuje się, że na koniec 2024 r. wskaźnik zadłużenia spadnie do 102,3 % PKB. Prognozuje się, że na koniec 2025 r. spadnie on do 101,3 % PKB, a na koniec 2026 r. – do 101,1 %. W prognozie budżetowej Komisji nie uwzględnia się zobowiązań politycznych zawartych w planach średniookresowych jako takich, dopóki nie zostaną one poparte konkretnymi środkami z zakresu polityki, które zostaną zapowiedziane w wiarygodny sposób i wystarczająco szczegółowo określone.

Ścieżka wydatków netto i główne założenia makroekonomiczne przedstawione w planie

(14) Krajowy średniookresowy plan budżetowo-strukturalny Hiszpanii obejmuje lata 2025–2028 i przedstawia dostosowanie fiskalne rozłożone na okres siedmiu lat.

(15) Plan zawiera informacje wymagane na mocy art. 13 rozporządzenia (UE) 2024/1263.

(16) W planie zobowiązano się do realizacji ścieżki wydatków netto wskazanej w tabeli 2, odpowiadającej średniemu wzrostowi wydatków netto o 3,4 % w latach 2025–2028. Ponadto, Hiszpania zobowiązuje się do zrealizowania pakietu reform i inwestycji, aby umożliwić przedłużenie okresu dostosowawczego do 7 lat (2025–2031), w którym to okresie planuje się średni wzrost wydatków netto na poziomie 3,0 %.

Średni wzrost wydatków netto, podany w planie w odniesieniu do okresu dostosowawczego (2025–2031), jest wyższy od trajektorii referencyjnej przekazanej przez Komisję w dniu 21 czerwca 2024 r.

W planie zakłada się, że dynamika wzrostu potencjalnego PKB zwiększy się z 1,9 % do 2,1 % w latach 2025–2027, a następnie będzie stopniowo spowalniać, do 1,1 % w 2031 r. Ponadto w planie przewiduje się, że stopa wzrostu deflatora PKB zmniejszy się do 2,7 % w 2025 r. z poziomu 3,1 % w 2024 r., a następnie będzie dalej spadać, osiągając poziom 2,4 % w latach 2026–2028 i 2,3 % w latach 2029–2031.

([7]) Zalecenie Rady z dnia 21 października 2024 r. w sprawie polityki gospodarczej, polityki budżetowej, polityki zatrudnienia i polityki strukturalnej Hiszpanii.

Tabela 2: Ścieżka wydatków netto i główne założenia przedstawione w planie Hiszpanii

						Przedłużenie okresu dostosowawczego				
	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Średnia w okresie obowiązywania planu w latach 2025–2028	Średnia w okresie dostosowawczym w latach 2025–2031
Wzrost wydatków netto (roczny, %)	5,3	3,7	3,5	3,2	3,0	3,0	2,5	2,4	3,4	3,0
Wzrost wydatków netto (skumulowany, od roku bazowego 2023, %)	5,3	9,2	13,0	16,6	20,1	23,7	26,8	29,9	nie dotyczy	nie dotyczy
Wzrost potencjalnego PKB (%)	1,9	2,0	2,1	1,8	1,6	1,6	1,2	1,1	1,9	1,6
Inflacja (wzrost deflatora PKB) (%)	3,1	2,7	2,4	2,4	2,4	2,3	2,3	2,3	2,5	2,4

Źródło: średniookresowy plan budżetowo-strukturalny Hiszpanii i obliczenia Komisji.

Wpływ zawartych w planie zobowiązań dotyczących wydatków netto na dług sektora instytucji rządowych i samorządowych

(17) Jeżeli ścieżka wydatków netto, do której zobowiązano się w planie, i leżące u jej podstaw założenia się urzeczywistnią, według planu dług sektora instytucji rządowych i samorządowych będzie stopniowo maleć, ze 102,5 % PKB w 2024 r. do 90,6 % PKB na koniec okresu dostosowawczego (2031 r.), zgodnie z poniższą tabelą. Według planu oczekuje się, że po dostosowaniu, w perspektywie średnioterminowej (tj. do 2041 r.) dług sektora instytucji rządowych i samorządowych będzie dalej stopniowo obniżać się do 2041 r., osiągając poziom 76,8 % PKB.

Tabela 3: Zmiany długu oraz wyniku sektora instytucji rządowych i samorządowych przedstawione w planie Hiszpanii

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2041
Dług publiczny (% PKB)	105,0	102,5	101,4	100,1	98,4	96,6	94,8	92,8	90,6	76,8
Wynik sektora instytucji rządowych i samorządowych (% PKB)	- 3,5	- 3,0	- 2,5	- 2,1	- 1,8	- 1,6	- 1,5	- 1,2	- 0,8	- 2,0

Źródło: średniookresowy plan budżetowo-strukturalny Hiszpanii.

Tym samym, zgodnie z planem wprowadzona zostałaby tendencja spadkowa wskaźnika zadłużenia sektora instytucji rządowych i samorządowych do końca okresu dostosowawczego (2031 r.). Jest to wiarygodne, ponieważ w oparciu o założenia planu przewiduje się – zgodnie ze wszystkimi deterministycznymi testami warunków skrajnych w ramach przeprowadzonej przez Komisję analizy stabilności długu – że dług będzie spadał w okresie dziesięciu lat następujących po okresie dostosowawczym, zaś prognozy stochastyczne wskazują z dostatecznie dużym prawdopodobieństwem, że dług będzie spadał.

W związku z tym, w oparciu o zawarte w planie zobowiązania polityczne oraz założenia makroekonomiczne, przedstawiona w planie ścieżka wydatków netto jest spójna z wymogiem dotyczącym długu, określonym w art. 6 lit. a) oraz art. 16 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2024/1263.

Wpływ zawartych w planie zobowiązań dotyczących wydatków netto na wynik sektora instytucji rządowych i samorządowych

(18) Przy założeniu ścieżki wydatków netto zawartej w planie i przyjętych w nim założeniach przewiduje się, że deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych wyniesie 3,0 % w 2024 r. i będzie stopniowo maleć, osiągając poziom 0,8 % w 2031 r.

Tym samym, zgodnie z planem wynik sektora instytucji rządowych i samorządowych nie przekroczyłby na koniec okresu dostosowawczego (2031 r.) wartości odniesienia wynoszącej 3 % PKB.

Ponadto, w ciągu dziesięciu lat następujących po okresie dostosowawczym (tj. do 2041 r.) deficyt budżetowy nie przekroczyłby 3 % PKB.

W związku z tym, w oparciu o zawarte w planie zobowiązania polityczne oraz założenia makroekonomiczne, przedstawiona w planie ścieżka wydatków netto jest spójna z wymogiem dotyczącym deficytu, określonym w art. 6 lit. b) oraz art. 16 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2024/1263.

Profil czasowy dostosowania fiskalnego

(19) Opisany w planie profil czasowy dostosowania fiskalnego, mierzony jako zmiana strukturalnego wyniku pierwotnego, jest liniowy, zgodnie z wymogiem art. 6 lit. c) rozporządzenia (UE) 2024/1263. Ponadto dostosowanie fiskalne w ciągu pierwszych czterech lat planu jest proporcjonalne w stosunku do łącznego wysiłku dostosowawczego.

W związku z tym, w oparciu o zawarte w planie zobowiązania polityczne oraz założenia makroekonomiczne, przedstawiona w planie ścieżka wydatków netto jest spójna z klauzulą dotyczącą zabezpieczenia przed koncentrowaniem wysiłku na rzecz dostosowania fiskalnego na etapie końcowym okresu dostosowawczego określoną w art. 6 lit. c) rozporządzenia (UE) 2024/1263.

Tabela 4: Zmiany strukturalnego wyniku pierwotnego przedstawione w planie Hiszpanii

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Strukturalny wynik pierwotny (% PKB)	- 0,9	- 0,6	- 0,2	0,2	0,7	1,1	1,5	1,9	2,3
Zmiana strukturalnego wyniku pierwotnego (pp.)	nie dotyczy	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4

Źródło: średniookresowy plan budżetowo-strukturalny Hiszpanii.

Spójność planu z mechanizmem zapewnienia odporności deficytu

(20) Zgodnie z art. 8 rozporządzenia (UE) 2024/1263, w celu osiągnięcia wspólnego marginesu odpornościowego w ujęciu strukturalnym wynoszącego 1,5 % PKB roczna poprawa strukturalnego wyniku pierwotnego nie powinna wynosić mniej niż 0,25 % PKB, jeżeli deficyt strukturalny pozostawał powyżej 1,5 % PKB w poprzednim roku. Dostosowanie fiskalne wynikające z zawartych w planie zobowiązań politycznych i założeń makroekonomicznych wynosi 0,4 % PKB w każdym roku w latach 2025–2031. W związku z powyższym, w oparciu o zawarte w planie zobowiązania polityczne oraz założenia makroekonomiczne, przedstawiona w planie ścieżka wydatków netto jest spójna z mechanizmem zapewnienia odporności deficytu.

Spójność planu z mechanizmem zapewnienia stabilności długu

(21) Zgodnie z art. 7 rozporządzenia (UE) 2024/1263, ponieważ dług sektora instytucji rządowych i samorządowych będzie według planu utrzymywał się w okresie dostosowawczym na poziomie powyżej 90 % PKB, wymagane jest obniżenie relacji tego długu do PKB średnio o co najmniej 1 punkt procentowy każdego roku do czasu, gdy spadnie on poniżej 90 %, po czym powinien on spadać średnio o 0,5 punktu procentowego. Ten średni spadek wskaźnika zadłużenia obliczany jest w okresie obejmującym lata 2024–2031 i wynosi 1,7 punktu procentowego (zob. tabela 3). W związku z powyższym, w oparciu o zawarte w planie zobowiązania polityczne oraz założenia makroekonomiczne, przedstawiona w planie ścieżka wydatków netto jest spójna z mechanizmem zapewnienia stabilności długu.

Założenia makroekonomiczne planu

(22) Plan opiera się na zestawie założeń, które różnią się od założeń Komisji przekazanych Hiszpanii w dniu 21 czerwca 2024 r. W szczególności w planie przyjęto różne założenia w odniesieniu do sześciu zmiennych, a mianowicie założenia dotyczące punktu wyjścia (tj. warunków fiskalnych i makroekonomicznych w 2024 r.), wzrostu potencjalnego PKB, wzrostu deflatora PKB, wzrostu realnego PKB i domknięcia luki produktowej, nominalnej implikowanej stopy procentowej oraz dochodów. Te różnice w założeniach wymagają uważnej oceny z myślą o zapewnieniu, by były one poparte solidnymi i opartymi na danych argumentami ekonomicznymi, zwłaszcza że przewidziany w planie średni wzrost wydatków netto jest wyższy, niż to określono w trajektorii referencyjnej.

Poniżej wymieniono różnice w założeniach mające największy wpływ na średni wzrost wydatków netto, a także ocenę każdej różnicy rozpatrywanej oddzielnie.

— Plan opiera się na innych założeniach dotyczących potencjalnego PKB niż zalecenia przedstawione w uprzednich zaleceniach. Korekty poprzedniego poziomu potencjalnego PKB oznaczają mniejszą dodatnią lukę produktową w 2024 r., co z kolei oznacza wyższy strukturalny wynik pierwotny w tym roku. Ponadto wzrost potencjalnego PKB w okresie dostosowawczym obejmującym lata 2025–2031 jest średnio o 0,2 punktu procentowego wyższy niż w założeniach Komisji z wiosny 2024 r., ale jest o 0,2 punku procentowego niższy niż w prognozie Komisji Europejskiej z jesieni 2024 r. Przyczynia się to do tego, że średni wzrost wydatków netto w okresie dostosowawczym według planu jest większy, niż wynika z trajektorii referencyjnej. Wyższy wzrost potencjalnego PKB w okresie dostosowawczym wynika z aktualizacji szeregów danych dotyczących potencjalnego PKB dokonanej przez Hiszpanię w oparciu o wspólnie uzgodnioną metodykę UE. Aktualizacja ta polega na uwzględnieniu w planie krótkoterminowych prognoz makroekonomicznych Hiszpanii, które są nieco korzystniejsze niż w uprzednich zaleceniach, ale zasadniczo zgodne z prognozą Komisji Europejskiej z jesieni 2024 r. Prognozy krótkoterminowe Hiszpanii obejmują również korektę w górę szacunków dotyczących historycznego wzrostu realnego PKB dokonaną w następstwie korekty statystycznej opublikowanej przez Eurostat w przeglądzie śródokresowym oraz aktualizacji prognoz demograficznych Eurostatu. W związku z tym uznaje się, że założenie to jest należycie uzasadnione.

— W planie występują dwie różnice w stosunku do uprzednich zaleceń odnoszących się do założenia dotyczącego wzrostu deflatora PKB. Po pierwsze, w oparciu o rosnące jednostkowe koszty pracy w planie założono, że wzrost deflatora PKB będzie w 2025 r. wyższy o 0,4 punktu procentowego niż w uprzednich zaleceniach. Jest to o 0,3 punktu procentowego więcej niż przewidziano zarówno w prognozie Komisji Europejskiej z jesieni 2024 r., jak i w prognozie hiszpańskiej niezależnej rady budżetowej (AIReF) ([8]). Komisja uznaje zatem, że w odniesieniu do 2025 r. założenie to nie jest należycie uzasadnione. Po drugie, począwszy od 2026 r., wzrost deflatora PKB zbliża się szybciej do niższego poziomu (2,2 %) niż byłoby to wymagane zgodnie z wspólnymi ramami analizy stabilności długu (2,6 % w uprzednich zaleceniach i 2,4 % w oparciu o zaktualizowane prognozy rynkowe z września 2024 r.). Założenie to jest zatem ostrożniejsze i uznaje się je za należycie uzasadnione. Ogólnie rzecz biorąc, założony w planie średni wzrost deflatora PKB w całym okresie objętym prognozą (lata 2025–2041) jest niższy niż wynikałoby to z założeń Komisji i wynosi 2,3 % w porównaniu z 2,4 %. Założenia dotyczące wzrostu deflatora PKB przyczyniają się do tego, że średni wzrost wydatków netto według planu jest niższy, niż przewidziano w założeniach Komisji.

— Zawarte w planie prognozy dotyczące kosztów starzenia się społeczeństwa, a w szczególności wydatków na emerytury, pozostają w pełni zgodne ze wspólnymi ramami analizy stabilności długu, które opierają się na sprawozdaniu na temat starzenia się społeczeństwa z 2024 r. W planie odstąpiono jednak od zastosowania po okresie dostosowawczym założenia niezmiennego kursu polityki fiskalnej. Zgodnie ze wspólnymi ramami analizy stabilności długu w ciągu dziesięciu lat po zakończeniu okresu dostosowawczego, tj. od 2032 r. do 2041 r., prognozowane składki na ubezpieczenia społeczne, w tym składki wpłacane do systemu emerytalnego, wyrażone jako stosunek do PKB, mają utrzymać się na stałym poziomie. Tymczasem w planie uwzględniono wpływ wyrównawczych środków dochodowych uchwalonych w 2023 r. (wraz z reformą emerytalną), które będą nadal obowiązywać po 2031 r. Prowadzi to do łącznego wzrostu składek na ubezpieczenia społeczne o 1,8 punktu procentowego PKB w ciągu tych dziesięciu lat, co poprawia dynamikę zadłużenia. W związku z tym środki te obniżają dostosowanie wymagane do zapewnienia prawdopodobnej tendencji spadkowej zadłużenia i umożliwiają założenie w planie wyższego średniego wzrostu wydatków netto w okresie dostosowawczym niż wynikałoby to z założeń Komisji. Założenie to opiera się na opisie uchwalonych środków, zawartym w karcie informacyjnej dotyczącej Hiszpanii towarzyszącej sprawozdaniu na temat starzenia się społeczeństwa z 2024 r. ([9]) Uznaje się zatem, że założenie to jest należycie uzasadnione.

Pozostałe różnice w założeniach nie mają znaczącego wpływu na średni wzrost wydatków netto w porównaniu z założeniami Komisji.

([8]) https://www.airef.es/wp-content/uploads/2024/11/INFORME-PLAN-FISCAL-LINEAS-FUNDAMENTALES/AIReF_Informe-Lineas-Fundamentales-2025.pdf.

([9]) https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/2024-ageing-report-economic-and-budgetary-projections-eu-member-states-2022-2070_en.

Podsumowując, łączny wpływ ostrożniejszych założeń i różnic w założeniach, które uznaje się za należycie uzasadnione, przeważa nad różnicami w założeniach, których nie uznaje się za należycie uzasadnione. Oznacza to z kolei, że różnica między ścieżką wydatków netto określoną w planie a trajektorią referencyjną wynika z różnic w założeniach, które ogólnie można zaakceptować, zgodnie z art. 13 lit. b) rozporządzenia (UE) 2024/1263.

Ogółem wszystkie różnice w założeniach prowadzą do tego, że średni wzrost wydatków netto według planu jest większy od trajektorii referencyjnej.

Komisja uwzględni powyższą ocenę założeń planu w przyszłych ocenach zgodności ze ścieżką wydatków netto.

Strategia fiskalna w planie

(23) W planie nie zawarto orientacyjnej strategii fiskalnej mającej na celu wdrożenie określonej w planie ścieżki wydatków netto, ponieważ ścieżkę tę ustalono jedynie jako pułap techniczny, którego Hiszpania zobowiązuje się nie przekroczyć. Dokładne określenie odpowiednich środków z zakresu polityki mających bezpośredni wpływ na budżet będzie potwierdzane lub dostosowywane i określane ilościowo w budżetach rocznych.

Zobowiązania dotyczące pakietu reform i inwestycji, które mają stanowić podstawę przedłużenia okresu dostosowania fiskalnego

(24) W planie Hiszpania zobowiązuje się do zrealizowania pakietu reform i inwestycji służących poprawie potencjału wzrostu i stabilności finansów publicznych, stanowiących podstawę przedłużenia okresu dostosowania fiskalnego z 4 do 7 lat.

Na pakiet reform i inwestycji, które stanowią podstawę przedłużenia okresu dostosowawczego, składają się niektóre zobowiązania zawarte w hiszpańskim planie odbudowy i zwiększania odporności (RRP); szereg zobowiązań zawartych w RRP wraz z dodatkowymi elementami szczegółowymi; a także pewne nowe reformy i inwestycje. Obejmuje to następujące środki (zob. również załącznik II):

reformy w obszarze transformacji cyfrowej: działania te są powiązane z komponentem 19 RRP (inwestycje w transformację cyfrową edukacji), którego ostateczne kamienie milowe i wartości docelowe mają zostać osiągnięte do IV kwartału 2025 r. Obejmują one zobowiązania związane z komponentem 17 RRP (reforma ustawy o nauce, technologii i innowacji), którego ostateczne kamienie milowe i wartości docelowe osiągnięto jeszcze przed przedłożeniem planu;

reformy w obszarze zielonej transformacji: działania te są powiązane z komponentem 7 RRP (reforma ram regulacyjnych w celu wspierania wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych), którego ostateczne kamienie milowe i wartości docelowe osiągnięto jeszcze przed przedłożeniem planu;

reforma w obszarze opodatkowania: działania te mają na celu zwiększenie dochodów rządowych i modernizację systemu podatkowego oraz obejmują dodatkowe elementy szczegółowe związane z komponentem 28 RRP (dostosowanie systemu podatkowego do realiów XXI wieku), aby zapewnić do IV kwartału 2025 r. trwały wzrost dochodów rządowych do IV kwartału 2028 r., oceniany za pomocą sprawozdań monitorujących. Oczekuje się, że kluczowe etapy zostaną zrealizowane do IV kwartału 2025 r. i IV kwartału 2028 r.;

reformy w obszarze wydatków publicznych: działania te stanowią dodatkowe elementy szczegółowe związane z komponentem 29 RRP (reforma ustanawiająca stały przegląd i proces oceny wydatków publicznych). Środki przewidziane w planie intensyfikują działania następcze związane z zaleceniami dzięki dodatkowemu zobowiązaniu do przyjęcia reform wynikających z zakończonych i trwających przeglądów wydatków oraz do zmniejszenia rocznych wydatków do 2028 r., co będzie oceniane na podstawie sprawozdań monitorujących. Oczekuje się, że kluczowe etapy zostaną zrealizowane do IV kwartału 2026 r., II kwartału 2027 r. i I kwartału 2028 r.;

reformy w obszarze kapitału ludzkiego: dodatkowe zobowiązania mające na celu promowanie dualnego szkolenia zawodowego oraz ułatwienie uznawania kwalifikacji i umiejętności zawodowych (ze szczególnym uwzględnieniem kształcenia akademickiego) osób urodzonych za granicą, aby zwiększyć ich wydajność i wkład we wzrost gospodarczy. Oczekuje się, że kluczowe etapy zostaną zrealizowane odpowiednio do IV kwartału 2025 r., IV kwartału 2027 r. i IV kwartału 2028 r.;

reformy w obszarze kapitału fizycznego i wydajności: działania te są powiązane z komponentem 13 RRP (poprawa uregulowań prawnych i klimatu biznesowego), którego ostateczne kamienie milowe i wartości docelowe zostały już osiągnięte przed przedłożeniem planu. Plan obejmuje dodatkowe zobowiązania mające na celu zwiększenie podaży przystępnych cenowo mieszkań na wynajem, a także stworzenie wspólnych ram, które wyeliminują rozbieżności w wymogach administracyjnych między wspólnotami autonomicznymi a podmiotami lokalnymi. Oczekuje się, że kluczowe etapy zostaną zrealizowane odpowiednio do II kwartału 2026 r. i IV kwartału 2027 r.;

reformy w obszarze walki z oszustwami podatkowymi: działania te są powiązane z komponentem 27 RRP (reforma dotycząca przyjęcia ustawy o zwalczaniu nadużyć finansowych), którego ostateczne kamienie milowe i wartości docelowe osiągnięto jeszcze przed przedłożeniem planu;

reformy w obszarze wydatków publicznych na świadczenia zdrowotne: dodatkowe zobowiązania mające na celu poprawę zarządzania świadczeniem z tytułu tymczasowej niezdolności do pracy, aby zwiększyć efektywność wydatków publicznych. Oczekuje się, że odpowiedni kluczowy etap zostanie zrealizowany do IV kwartału 2025 r.

(25) Zgodnie z art. 14 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2024/1263 każda reforma i inwestycja, która stanowi podstawę przedłużenia okresu dostosowawczego, musi być wystarczająco szczegółowa, przewidywać koncentrację działań na wstępie, być ujęta w ramach czasowych i weryfikowalna.

(26) Zobowiązania zawarte w RRP, stanowiące podstawę przedłużenia, obejmują znaczące reformy i inwestycje, których celem jest poprawa stabilności finansów publicznych i zwiększenie potencjału wzrostu gospodarki. Ponadto Hiszpania zobowiązuje się do dalszego wdrażania reform w okresie objętym średniookresowym planem budżetowo-strukturalnym oraz do utrzymania poziomów inwestycji finansowanych ze środków krajowych zrealizowanych w okresie objętym RRP (zob. tabela 5 poniżej). Zobowiązanie to będzie monitorowane na etapie wdrażania planu. W związku z tym zgodnie z art. 36 ust. 1 lit. d) rozporządzenia (UE) 2024/1263 zobowiązania zawarte w RRP mogą być uwzględniane na potrzeby przedłużenia okresu dostosowawczego.

(27) Oczekuje się, że pakiet reform i inwestycji, które stanowią podstawę przedłużenia, trwale zwiększy potencjał wzrostu i odporności gospodarki Hiszpanii zgodnie z wymogami art. 14 ust. 2 lit. a) rozporządzenia (UE) 2024/1263.

Poszczególne reformy i inwestycje podzielono w planie na cztery główne osie, z których każda w inny sposób wpływa na poziom potencjalnego PKB:

1. Zielona transformacja: reformy i inwestycje mające na celu zmniejszenie zależności od wykorzystania paliw kopalnych, a tym samym zwiększenie konkurencyjności i atrakcyjności hiszpańskiej gospodarki.

2. Transformacja cyfrowa: środki mające na celu wspieranie cyfryzacji gospodarki hiszpańskiej i przyspieszenie rozpowszechnienia nowych technologii, wzrost wydajności i zachęcanie do przejścia na gospodarkę o wyższej wartości dodanej.

3. Kapitał ludzki: środki z zakresu polityki mające na celu zwiększenie zarówno wielkości, jak i jakości podaży pracy w Hiszpanii, w tym środki związane ze szkoleniami zawodowymi, oraz uproszczenie systemu nostryfikacji dyplomów.

4. Kapitał fizyczny i wydajność: oś ta ma na celu zwiększenie kapitału rzeczowego zlokalizowanego w Hiszpanii oraz łącznej produktywności czynników produkcji. Obejmuje ona środki mające na celu zmniejszenie barier biurokratycznych dla przedsiębiorstw oraz zwiększenie zasobów lokalowych.

Hiszpania szacuje, że przewidziane w planie średniookresowym reformy i inwestycje, które stanowią podstawę przedłużenia, zwiększą potencjalny wzrost o 3,3 punktu procentowego w porównaniu z makroekonomicznym scenariuszem bazowym, przy czym 1,7 punktu procentowego wynika z reform i inwestycji uwzględnionych w RRP, a 1,6 punktu procentowego z dodatkowych działań, przy czym znaczna część wpływu przypadnie w latach po zakończeniu realizacji planu odbudowy (2,1 punktu procentowego w latach 2026–2031). Szereg tych reform i inwestycji wymieniono w załączniku II.

Do szacowania wpływu na wzrost i odporność Hiszpania stosuje skalibrowane dynamiczne stochastyczne modele równowagi ogólnej. Do kalibracji wpływu środków z zakresu polityki modele te wykorzystują szereg założeń. Obejmują one między innymi: zmianę okresu obowiązywania umów, zmniejszenie kosztów rekrutacji i zwolnień, zmianę struktury umiejętności siły roboczej, zmniejszenie barier dla prowadzenia działalności gospodarczej oraz poprawę popytu i podaży na odnawialne źródła energii i paliwa kopalne. Oczekiwanie, że ogólny wpływ tych reform i inwestycji na wzrost i odporność będzie znaczący, jest ostrożne i wiarygodne. Należy jednak zauważyć, że kalibracja leżąca u podstaw założeń jest podatna na ryzyko i niepewność. Dotyczy to w szczególności zakładanego zakresu i harmonogramu wpływu środków.

(28) Oczekuje się, że pakiet reform i inwestycji, które stanowią podstawę przedłużenia, wesprze stabilność finansów publicznych zgodnie z wymogami art. 14 ust. 2 lit. b) rozporządzenia (UE) 2024/1263.

Można dokonać dodatkowych rozważań na temat wpływu reform stanowiących podstawę przedłużenia. W tym względzie w planie stwierdzono, że środki te istotnie poprawiają strukturalny wynik pierwotny do 2031 r., odzwierciedlając bezpośredni wpływ niektórych środków budżetowych. W załączniku II przedstawiono środki budżetowe stanowiące podstawę przedłużenia, których spodziewany ogólny wkład wynosi 0,6 punktu

procentowego PKB. Środki podatkowe mają zwiększyć dochody o 0,5 punktu procentowego PKB. Ponadto oczekuje się, że przyszłe przeglądy wydatków poprawią procesy przeglądu i doprowadzą do wprowadzenia środków służących obniżeniu poziomu i poprawie efektywności wydatków publicznych, co będzie miało pozytywny wpływ na stabilność finansów publicznych i zmniejszy wydatki o 0,1 punktu procentowego PKB w okresie dostosowawczym. W załączniku II przedstawiono również inne środki budżetowe, takie jak walka z oszustwami podatkowymi, faktury elektroniczne oraz środki ukierunkowane na tymczasową niezdolność do pracy. W planie przedstawiono pośredni, późniejszy wpływ na budżet wynikający z większej aktywności gospodarczej w odniesieniu do innych środków w czterech pozostałych filarach polityki, wynoszący łącznie 1,4 punktu procentowego PKB do 2031 r., a mianowicie: (i) kapitał ludzki (0,4 punktu procentowego PKB), (ii) kapitał fizyczny i wydajność (0,3 punktu procentowego PKB), (iii) zielona transformacja (0,4 punktu procentowego PKB) oraz (iv) transformacja cyfrowa (0,3 punktu procentowego PKB). Niektóre z tych reform i inwestycji zostały też wymienione w załączniku II.

(29) Pakiet reform i inwestycji, które stanowią podstawę przedłużenia, służy realizacji wspólnych priorytetów UE zgodnie z wymogami art. 14 ust. 2 lit. c) rozporządzenia (UE) 2024/1263. Plan obejmuje w szczególności reformy i inwestycje mające na celu zmniejszenie zależności od wykorzystania paliw kopalnych oraz przyczynienie się do sprawiedliwej zielonej transformacji i zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego za pomocą ram regulacyjnych wspierających wytwarzanie energii ze źródeł odnawialnych. Oczekuje się, że inwestycje mające na celu transformację cyfrową edukacji przyczynią się do sprawiedliwej transformacji cyfrowej poprzez wspieranie cyfryzacji hiszpańskiej gospodarki i rozpowszechnienie nowych technologii. Ponadto inwestycje mające na celu poprawę jakości podaży pracy w Hiszpanii oraz zwiększenie podaży socjalnych mieszkań na wynajem przyczynią się do zwiększenia odporności społecznej i gospodarczej, w tym do wdrożenia Europejskiego filaru praw socjalnych, poprzez zapewnienie, aby odbudowa była bardziej sprawiedliwa i inkluzywna. Do dalszego wzmocnienia odporności gospodarczej przyczyni się pakiet bezpośrednich środków budżetowych.

(30) Pakiet reform i inwestycji, które stanowią podstawę przedłużenia, służy realizacji odpowiednich ([10]) zaleceń krajowych wydanych w ramach europejskiego semestru zgodnie z wymogami art. 14 ust. 2 lit. d) rozporządzenia (UE) 2024/1263 i ma na celu poprawę jakości, efektywności i równości wydatków publicznych, w szczególności poprzez wprowadzenie przeglądów wydatków publicznych oraz racjonalizację wydatków i środków podatkowych z myślą o poprawie efektywności, wystarczalności i uczynieniu systemu podatkowego bardziej sprawiedliwym (zob. również powyżej). Przyjęcie reform ukierunkowanych na wzmocnienie i poprawę uregulowań prawnych oraz klimatu biznesowego w Hiszpanii, ze szczególnym uwzględnieniem MŚP, służy realizacji zaleceń krajowych z 2019 r. i 2020 r. dotyczących innowacji i poprawy regulacji działalności gospodarczej. Reformy te przyczyniają się również do realizacji zaleceń krajowych z 2020 r. dotyczących poprawy współpracy administracyjnej, dodatkowo wspartej środkami upraszczającymi system nostryfikacji dyplomów. Zalecenia krajowe z lat 2019, 2020, 2022 i 2023 dotyczące efektywności energetycznej, wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych i zmniejszenia ogólnej zależności od paliw kopalnych są realizowane poprzez ustanowienie ram regulacyjnych na potrzeby wspierania wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych. Środki służące poprawie zarządzania świadczeniami z tytułu tymczasowej niezdolności do pracy przyczyniają się do realizacji zaleceń krajowych z 2020 r. i 2021 r. mających na celu zwiększenie odporności i zrównoważoności systemu opieki zdrowotnej. Zalecenia krajowe z lat 2019, 2020 i 2023 dotyczące rozwoju umiejętności są realizowane za pośrednictwem reform i inwestycji mających na celu poprawę jakości podaży pracy w Hiszpanii, w tym reform i inwestycji w obszarze szkolenia zawodowego, oraz uproszczenia systemu nostryfikacji dyplomów. Środki służące zwiększaniu podaży przystępnych cenowo mieszkań przez przekazywanie gruntów inwestorom przyczyniają się do realizacji zaleceń krajowych z lat 2019, 2022 i 2023, aby zapewnić wsparcie rodzinom i zwiększyć dostępność energooszczędnych mieszkań socjalnych po przystępnych cenach.

(31) Plan zapewnia utrzymanie planowanego łącznego poziomu inwestycji publicznych finansowanych ze środków krajowych realizowanych średnio w okresie objętym RRP, zgodnie z wymogami art. 14 ust. 4 rozporządzenia (UE) 2024/1263.

Tabela 5: Przewidziane w planie inwestycje publiczne finansowane ze środków krajowych (% PKB)

Średni poziom w okresie objętym RRP (2021–2026)	2025	2026	2027	2028	Średnia w okresie objętym planem
2,4	2,5	2,6	2,6	2,7	2,6

Źródło: średniookresowy plan budżetowo-strukturalny Hiszpanii i obliczenia Komisji.

([10]) Za „odpowiednie" zalecenia dla poszczególnych krajów uznaje się zalecenia:(i) przyjęte przez Radę począwszy od 2019 r., (ii) w przypadku których państwo członkowskie nie osiągnęło jeszcze „pełnego" lub „istotnego" postępu w ich realizacji i które nie są nieaktualne (oznaczone jako „nieocenione / brak danych do dodania") zgodnie z oceną dokonaną w ramach działań nadzorczych w kontekście europejskiego semestru (dostępną w CeSaR (europa.eu)), (iii) które nie są związane z czysto fiskalnymi zaleceniami dotyczącymi paktu stabilności i wzrostu oraz (iv) które nie obejmują tego samego wyzwania w innej, przeformułowanej formie.

(32) Ponadto zobowiązania dotyczące pakietu reform i inwestycji, które stanowią podstawę przedłużenia, można uznać za spójne z zobowiązaniami zawartymi w RRP oraz w umowie partnerstwa uzgodnionej na podstawie wieloletnich ram finansowych zgodnie z wymogami art. 14 ust. 4 rozporządzenia (UE) 2024/1263. Dodatkowe elementy szczegółowe dotyczące reformy podatkowej i przeglądu wydatków wynikają bezpośrednio z zobowiązań podjętych w ramach RRP; szereg pozostałych działań to niezmienione zobowiązania w ramach RRP.

(33) Podsumowując, ocenia się, że pakiet reform i inwestycji, które stanowią podstawę przedłużenia okresu dostosowawczego, spełnia łącznie kryteria określone w art. 14 rozporządzenia (UE) 2024/1263. W związku z tym okres dostosowawczy może zostać przedłużony z 4 do 7 lat, jak przedstawiono w planie.

Opisane w planie zamiary dotyczące innych reform i inwestycji odpowiadających na główne wyzwania wymienione w ramach europejskiego semestru i służących realizacji wspólnych priorytetów Unii

(34) Oprócz pakietu reform i inwestycji, które stanowią podstawę przedłużenia okresu dostosowawczego, w planie opisano zamiary polityczne dotyczące innych reform i inwestycji odpowiadających na główne wyzwania wymienione w ramach europejskiego semestru, a w szczególności w zaleceniach dla poszczególnych krajów, oraz służących realizacji wspólnych priorytetów UE. Plan obejmuje 44 reformy i inwestycje.

(35) W kwestii wspólnego priorytetu dotyczącego sprawiedliwej zielonej i cyfrowej transformacji, łącznie z celami dotyczącymi klimatu określonymi w rozporządzeniu (UE) 2021/1119, plan obejmuje reformę (ujętą w RRP) polegającą na wprowadzeniu krajowego planu kompetencji cyfrowych, a także inwestycje służące podniesieniu poziomu umiejętności cyfrowych ludności. Plan obejmuje reformy i inwestycje mające na celu zmniejszenie zależności od wykorzystania paliw kopalnych oraz przyczynienie się do sprawiedliwej zielonej transformacji i zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego za pomocą zaktualizowanego krajowego planu w dziedzinie energii i klimatu zawierającego środki związane z magazynowaniem energii, rozpowszechnianiem odnawialnych źródeł energii, propagowaniem konsumpcji własnej i efektywnością energetyczną. Oczekuje się, że środki te umożliwią realizację zaleceń krajowych z lat 2019, 2020 i 2021 dotyczących zielonej transformacji, transformacji cyfrowej, spójności społecznej i terytorialnej, inteligentnego, zrównoważonego i inkluzywnego wzrostu oraz strategii politycznych na rzecz następnego pokolenia.

(36) W kwestii wspólnego priorytetu dotyczącego odporności społecznej i gospodarczej, w tym Europejskiego filaru praw socjalnych, plan obejmuje takie reformy jak modernizacja aktywnej polityki rynku pracy, które mają na celu wzmocnienie hiszpańskiego rynku pracy oraz zajęcie się istotnymi wyzwaniami strukturalnymi, w tym wysokim poziomem bezrobocia strukturalnego i bezrobocia młodzieży, nadużywaniem umów o pracę na czas określony, niskimi wskaźnikami zatrudnienia oraz nierównością gospodarczą i społeczną. Środki te stanowią odpowiedź na zalecenia krajowe z 2019 r. i 2020 r. dotyczące funkcjonowania rynku pracy, w tym ram dotyczących umów o pracę, pracy nierejestrowanej, aktywnej polityki rynku pracy, zachęt do pracy i uczestnictwa w rynku pracy.

(37) W kwestii wspólnego priorytetu dotyczącego bezpieczeństwa energetycznego plan obejmuje reformę promującą opracowywanie rozwiązań w zakresie magazynowania energii. Ponadto plan obejmuje środki mające na celu rozpowszechnienie magazynowania energii poprzez uruchomienie inicjatyw wsparcia i inwestycji ukierunkowanych na rozwój magazynowania na dużą skalę oraz promowanie magazynowania „za licznikiem" i magazynowania zintegrowanego na poziomie sektorowym. Środki te mają na celu realizację zaleceń krajowych z lat 2019, 2020, 2022 i 2023 dotyczących zmniejszenia zależności od paliw kopalnych poprzez zwiększenie tempa rozpowszechnienia energii ze źródeł odnawialnych ze szczególnym uwzględnieniem inwestycji w zieloną i cyfrową transformację.

(38) W kwestii wspólnego priorytetu dotyczącego zdolności obronnych plan nie obejmuje innych reform ani inwestycji.

(39) Plan zawiera informacje na temat spójności, a w stosownych przypadkach także komplementarności z RRP Hiszpanii. W planie zaznaczono pokrótce, że zawarte w nim reformy i inwestycje odpowiadają na główne wyzwania wymienione w ramach europejskiego semestru oraz służą realizacji wspólnych priorytetów Unii i są zgodne z działaniami przyjętymi w RRP.

(40) W planie omówiono potrzeby Hiszpanii w zakresie inwestycji publicznych związanych ze wspólnymi priorytetami UE. W odniesieniu do sprawiedliwej zielonej i cyfrowej transformacji w planie podkreślono potrzebę inwestycji w efektywność energetyczną, rozpowszechnienie energii ze źródeł odnawialnych, elektryfikację, magazynowanie energii, gospodarkę o obiegu zamkniętym i odporność we wszystkich sektorach gospodarki, a także inwestycje w zaawansowane technologie, takie jak sztuczna inteligencja i analityka danych, oraz w poprawę łączności cyfrowej w całym kraju. W odniesieniu do odporności społecznej i gospodarczej w planie podkreślono potrzebę inwestycji w zrównoważony i inkluzywny wzrost poprzez modernizację edukacji, zwiększenie szans na zatrudnienie, wzmocnienie systemów ochrony socjalnej, zapewnienie wsparcia MŚP w postaci zasobów i finansowania oraz zwiększenie konkurencyjności zarówno na poziomie krajowym, jak i unijnym. W odniesieniu do bezpieczeństwa energetycznego w planie podkreślono potrzebę zmniejszenia zależności od paliw kopalnych poprzez inwestycje ukierunkowane na rozwój infrastruktury energetycznej i poprawę efektywności we wszystkich sektorach. W odniesieniu do budowania zdolności obronnych w planie podkreślono, że Hiszpania dostosowała się do zobowiązań powziętych w ramach NATO.

Wnioski z oceny Komisji

(41) Ogółem Komisja jest zdania, że plan Hiszpanii spełnia wymogi określone w rozporządzeniu (UE) 2024/1263.

OGÓLNE WNIOSKI RADY

(42) Rada z zadowoleniem odnotowuje średniookresowy plan budżetowo-strukturalny Hiszpanii i uważa, że jego pełna realizacja doprowadziłaby do zapewnienia zdrowych finansów publicznych i wspierania stabilności długu publicznego, a także zrównoważonego i inkluzywnego wzrostu.

(43) Rada przyjmuje do wiadomości dokonaną przez Komisję ocenę planu. Rada zwraca się jednak do Komisji, by oceny przyszłych planów przedstawiała w odrębnych dokumentach zamiast w zaleceniach Komisji dotyczących zaleceń Rady.

(44) Rada przyjmuje do wiadomości ocenę Komisji dotyczącą ścieżki wydatków netto i głównych założeń makroekonomicznych przedstawionych w planie, w tym w związku z uprzednimi zaleceniami Komisji, a także wpływu przewidzianej w planie ścieżki wydatków netto na deficyt budżetowy i dług publiczny. Rada przyjmuje do wiadomości ocenę Komisji, zgodnie z którą założenia makroekonomiczne i budżetowe – choć w niektórych przypadkach różnią się od założeń Komisji, m.in. dlatego, że uwzględniają zaktualizowane dane makroekonomiczne i budżetowe – są ogólnie należycie uzasadnione i poparte solidnymi argumentami ekonomicznymi. Rada przyjmuje do wiadomości zawartą w planie ogólną strategię fiskalną oraz zagrożenia dla przedstawionej prognozy, które mogą wpłynąć na urzeczywistnienie scenariusza makroekonomicznego i założeń leżących u jego podstaw oraz na realizację ścieżki wydatków netto. W szczególności Rada przyjmuje do wiadomości, że prognoza makroekonomiczna stanowiąca podstawę planu na lata 2025 i 2026 pokrywa się z oficjalnymi prognozami, które zostały zatwierdzone przez hiszpańską niezależną radę budżetową (AIReF), oraz że zgodnie z oceną Komisji, ogólnie rzecz biorąc, założony w planie średni wzrost deflatora PKB w całym okresie objętym prognozą (lata 2025–2041) jest nieznacznie niższy niż wynikałoby to z założeń Komisji. Rada z zadowoleniem przyjmuje fakt, że plan został omówiony przez Parlament. Rada odnotowuje również, że zagrożenia geopolityczne mogą wywierać presję na wydatki obronne.

(45) Rada oczekuje, że Hiszpania będzie gotowa dostosowywać swoją strategię fiskalną w zależności od potrzeb, tak by zapewnić realizację ścieżki wydatków netto. Rada postanawia ściśle monitorować rozwój sytuacji gospodarczej i budżetowej, w tym zmiany leżące u podstaw scenariusza przedstawionego w planie.

(46) Rada uważa, że uzasadnione jest przeprowadzenie – odpowiednio wcześnie przed kolejną rundą nadzoru budżetowego – dalszych dyskusji w celu wypracowania wspólnego zrozumienia konsekwencji, jakie dla rocznego nadzoru mają skumulowane stopy wzrostu wydatków netto.

(47) Rada zatwierdza przedstawione przez Hiszpanię w planie średniookresowym zobowiązania dotyczące pakietu reform i inwestycji, który stanowi podstawę przedłużenia okresu dostosowawczego, i z zadowoleniem przyjmuje wysiłki na rzecz ilościowego określenia ich wpływu na wzrost gospodarczy i stabilność finansów publicznych. Rada zgadza się z Komisją, że przedstawione przez Hiszpanię zobowiązania dotyczące pakietu reform i inwestycji uzasadniają przedłużenie okresu dostosowawczego z 4 do 7 lat. Rada przyjmuje do wiadomości ocenę Komisji wskazującą na to, że leżący u podstaw przedłużenia pakiet reform i inwestycji spełnia łącznie kryteria określone w art. 14, biorąc również pod uwagę przepis przejściowy zawarty w art. 36 ust. 1 lit. d) rozporządzenia (UE) 2024/1263. Rada przyjmuje do wiadomości ocenę Komisji, z której wynika, że zgodnie z oczekiwaniami zobowiązania dotyczące reform i inwestycji powinny trwale zwiększyć potencjał wzrostu i odporność gospodarki oraz wspierać stabilność finansów publicznych. Rada zaleca Hiszpanii pełną realizację zobowiązań dotyczących pakietu reform i inwestycji, by było możliwe utrzymanie przedłużenia okresu dostosowawczego.

(48) Oprócz dokonanej przez Komisję oceny zobowiązań dotyczących pakietu reform i inwestycji, które stanowią podstawę przedłużenia okresu dostosowawczego, Rada przyjmuje do wiadomości przedstawiony przez Komisję opis potrzeb i planów w zakresie reform i inwestycji odpowiadających na główne wyzwania wymienione w ramach europejskiego semestru; podkreśla też, jak ważne jest, by takie reformy i inwestycje zostały zrealizowane. Na podstawie sprawozdań przedłożonych przez Komisję Rada oceni te reformy i inwestycje oraz będzie monitorować ich realizację w ramach europejskiego semestru.

(49) Rada oczekuje na sporządzane przez Hiszpanię roczne sprawozdania z postępów, które to sprawozdania powinny zawierać w szczególności informacje na temat postępów w realizacji ustalonej przez Radę ścieżki wydatków netto oraz w realizacji szerzej zakrojonych reform i inwestycji w kontekście europejskiego semestru, a także na temat postępów w realizacji pakietu reform i inwestycji, które stanowią podstawę przedłużenia okresu dostosowawczego.

(50) Zgodnie z art. 17 rozporządzenia (UE) 2024/1263 Rada powinna zalecić Hiszpanii przyjęcie ścieżki wydatków netto przedstawionej w planie oraz zatwierdzić pakiet reform i inwestycji, które stanowią podstawę przedłużenia okresu dostosowawczego do 7 lat.

NINIEJSZYM ZALECA Hiszpanii:

1. Zapewnienie, aby wzrost wydatków netto nie przekraczał maksymalnych wartości określonych w załączniku I do niniejszego zalecenia.
2. Wdrożenie pakietu reform i inwestycji stanowiącego podstawę przedłużenia okresu dostosowania fiskalnego do siedmiu lat, jak określono w załączniku II do niniejszego zalecenia, we wskazanych terminach.

Sporządzono w Brukseli dnia 21 stycznia 2025 r.

W imieniu Rady

Przewodniczący

A. DOMAŃSKI

ZAŁĄCZNIK I

Maksymalne stopy wzrostu wydatków netto
(roczne i skumulowane stopy wzrostu, w ujęciu nominalnym)

Hiszpania

Rok		2025	2026	2027	2028
Stopy wzrostu (%)	Roczne	3,7	3,5	3,2	3,0
	Skumulowane (*)	9,2	13,0	16,6	20,1

(*) Skumulowane stopy wzrostu oblicza się poprzez odniesienie do roku bazowego 2023. Skumulowane stopy wzrostu wykorzystuje się w ramach rocznego monitorowania zgodności ex post w rachunku kontrolnym.

ZAŁĄCZNIK II

Pakiet reform i inwestycji stanowiący podstawę przedłużenia okresu dostosowawczego do 7 lat

Hiszpania

	Główny cel	Opis i harmonogram kluczowych etapów	Wskaźnik(i) służący(-e) do monitorowania
Reforma podatkowa (działanie C28.R3.388 w ramach RRP i środki dodatkowe w stosunku do tego działania)	Wejście w życie reform podatkowych mających na celu zwiększenie dochodów rządowych i modernizację systemu podatkowego.	Etap 1: Do III kwartału 2023 r.: osiągnięcie kamienia milowego nr 388 w ramach RRP Hiszpanii, stale zwiększające dochody rządowe o 0,3 % PKB. Etap 2: Do IV kwartału 2025 r.: zapewnienie dodatkowego trwałego wzrostu dochodów o 0,1 % PKB do IV kwartału 2028 r., co daje łącznie 0,4 % PKB do IV kwartału 2028 r. Etap 3: Do IV kwartału 2028 r.: przedstawienie sprawozdania wykazującego stały wzrost dochodów w latach 2024–2028.	Etap 1: Zadowalające osiągnięcie kamienia milowego C28.R3.M388 w ramach RRP Hiszpanii. W ocenie zgodności nie uwzględnia się dochodów wynikających z niezmienionej struktury PIT w latach 2020–2028. Etap 2: Sporządzone przez Ministerstwo Finansów roczne sprawozdanie monitorujące na temat skutków budżetowych działań po stronie dochodów. Przy ocenie zgodności z docelowym poziomem 0,4 % PKB wszelki wzrost dochodów wynikający z niezmienionej struktury PIT w latach 2025–2028 można uwzględnić w wysokości do 0,1 % PKB. W ocenie zgodności nie uwzględnia się dochodów wynikających z niezmienionej struktury PIT w latach 2020–2024. Etap 3: Przedstawienie sprawozdania wykazującego stały wzrost dochodów o 0,4 % PKB zgodnie z etapem 2.
Reforma korzyści podatkowych (środek dodatkowy w stosunku do działania w ramach RRP – C28.R2.M386)	Wejście w życie reform podatkowych mających na celu zwiększenie dochodów rządowych i modernizację systemu podatkowego.	Do IV kwartału 2025 r.: osiągnięcie kamienia milowego nr 386, stale zwiększające dochody rządowe o co najmniej 0,1 % PKB.	Zadowalające osiągnięcie kamienia milowego C28.R2.M386 w ramach RRP Hiszpanii.

	Główny cel	Opis i harmonogram kluczowych etapów	Wskaźnik(i) służący(-e) do monitorowania
Przegląd wydatków (środek dodatkowy w stosunku do działania w ramach RRP – C29.R1)	Skuteczniejsza ocena wydatków publicznych.	Etap 1: Do IV kwartału 2021 r.: zatwierdzenie przez Radę Ministrów nowego cyklu przeglądu wydatków (2022–2026), który ma zostać zlecony AIReF. Etap 2: Do IV kwartału 2026 r.: przyjęcie przez Ministerstwo Finansów nowego cyklu, w którym przewiduje się interwencję w każdym obszarze wydatków w okresie objętym planem. Etap 3: Do II kwartału 2027 r.: przyjęcie reform wynikających z zakończonego i trwającego przeglądu wydatków oraz stałe zmniejszenie rocznych wydatków o co najmniej 0,1 % PKB do 2028 r., co przyczyni się do stabilności finansów publicznych. Etap 4: Do I kwartału 2028 r.: opublikowanie przez Ministerstwo Finansów rocznego sprawozdania monitorującego z realizacji przeglądu wydatków publicznych, które będzie zawierało ocenę rzeczywistych rocznych oszczędności wydatków od 2025 r. wynikających z wdrożenia środków przyjętych w następstwie przeglądu wydatków. W sprawozdaniu należy wykazać osiągnięcie do 2028 r. stałych rocznych oszczędności w wysokości co najmniej 0,1 % PKB w stosunku do braku zmiany polityki.	Etap 1: Przepis w dokumencie dotyczącym zatwierdzenia przez Radę Ministrów wskazujący na jego wejście w życie. Etap 2: Plan ewaluacji przygotowany przez Ministerstwo Finansów. Bieżący cykl przeglądu wydatków (2022–2026) i jego nowe cykle obejmowałyby obszar wydatków wynoszący do 10 % wydatków przeznaczonych na działania w zakresie polityki podlegające bezpośrednio administracji centralnej. Etap 3: Wejście w życie odpowiednich środków oraz kopia ich oceny skutków uzasadniającej oczekiwane stałe roczne i skumulowane oszczędności, które mają zostać osiągnięte w odnośnych liniach budżetowych do 2031 r. w porównaniu z prognozami wydatków w tych samych liniach budżetowych przy założeniu niezmiennego kursu polityki. Etap 4: Opublikowanie rocznego sprawozdania monitorującego przygotowanego przez Ministerstwo Finansów. W sprawozdaniu należy również wykazać przeprowadzenie w każdym obszarze wydatków co najmniej jednego działania na rzecz stabilności finansów publicznych.

	Główny cel	Opis i harmonogram kluczowych etapów	Wskaźnik(i) służący(-e) do monitorowania
Wejście w życie ustawy o przeciwdziałaniu **uchylaniu się od opodatkowania i oszustwom podatkowym** (istniejące działanie w ramach RRP – C27.R1.M376)	Celem tej reformy jest modernizacja hiszpańskiego systemu podatkowego z myślą o zapewnieniu sprawiedliwości podatkowej i zwiększeniu skuteczności systemu podatkowego.	Do II kwartału 2022 r.: wejście w życie ustawy o przeciwdziałaniu uchylaniu się od opodatkowania i oszustwom podatkowym (hiszp. „Ley de medidas de prevención y lucha contra el fraude fiscal"), w której: — rozszerzono zakres transakcji, w przypadku których płatności elektroniczne są obowiązkowe (dla przedsiębiorstw i osób prowadzących działalność), oraz ustanowiono prawne progi płatności gotówkowych; — zaktualizowano wykaz rajów podatkowych zgodnie z kryteriami dotyczącymi przejrzystości, braku opodatkowania i szkodliwych systemów podatkowych; — wprowadzono zmiany w przepisach dotyczących umieszczania w wykazie osób z zaległościami podatkowymi; — wprowadzono zakaz „oprogramowania podwójnego zastosowania"; — wprowadzono wartość odniesienia dla podstawy opodatkowania podatkiem od nieruchomości.	Zadowalające osiągnięcie odpowiedniego kamienia milowego nr 376 w ramach RRP (C27.R1).
Lepsze uregulowania prawne i otoczenie biznesowe (istniejące działanie w ramach RRP – C13.R1. M190, M191)	Celem reformy jest ulepszenie ram, w których prowadzona jest działalność gospodarcza, dzięki lepszym uregulowaniom prawnym i zapewnieniu klimatu biznesowego ułatwiającego tworzenie i rozwój przedsiębiorstw oraz, w razie potrzeby, ich restrukturyzację.	Etap 1: Do II kwartału 2022 r.: wejście w życie reformy ustawy o niewypłacalności. Etap 2: Do IV kwartału 2022 r.: wejście w życie nowej ustawy o tworzeniu i rozwoju przedsiębiorstw mającej na celu uproszczenie procedur zakładania przedsiębiorstw oraz wspieranie korzystania ze zróżnicowanych źródeł finansowania na potrzeby rozwoju przedsiębiorstw.	Zadowalające osiągnięcie odpowiednich kamieni milowych nr 190 i 191 w ramach RRP (C13.R1).

	Główny cel	Opis i harmonogram kluczowych etapów	Wskaźnik(i) służący(-e) do monitorowania
Ramy regulacyjne dotyczące **wspierania wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych** (istniejące działania w ramach RRP – C7.R1. M102, M103, M104, M105, T106, T107)	Celem tego środka jest wzmocnienie ram regulacyjnych dotyczących wspierania wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych, aby zwiększyć pewność i zachęcić do inwestycji prywatnych w energię odnawialną, usunąć bariery utrudniające wykorzystywanie energii ze źródeł odnawialnych oraz poprawić integrację tych źródeł ze środowiskiem, systemem elektroenergetycznym i różnymi sektorami.	Etap 1: Do IV kwartału 2020 r.: — wejście w życie dekretu królewskiego z mocą ustawy 23/2020 (środki dotyczące energii); — wejście w życie dekretu królewskiego 960/2020 (system gospodarczy dotyczący energii ze źródeł odnawialnych); — wejście w życie dekretu królewskiego 1183/2020 (przyłączanie odnawialnych źródeł energii do sieci elektroenergetycznej). Etap 2: Do II kwartału 2021 r.: wejście w życie ustawy o zmianie klimatu i transformacji energetycznej. Etap 3: Do IV kwartału 2023 r.: — dodatkowa zdolność wytwarzania energii odnawialnej (co najmniej 6 000 MW); łączna dodatkowa moc wytwórcza energii ze źródeł odnawialnych zainstalowana w Hiszpanii (co najmniej 6 000 MW).	Zadowalające osiągnięcie odpowiednich kamieni milowych nr 102, 103, 104, 105 oraz wartości docelowych nr 106 i 107 w ramach RRP (C7.R1).
Transformacja cyfrowa edukacji (istniejące działanie w ramach RRP – C19.I2.M289, M290, T291)	Zwiększenie dostępu do cyfrowego uczenia się poprzez zapewnienie urządzeń przenośnych uczniom ze słabszych grup w szkołach. Wyposażenie sal lekcyjnych w interaktywne systemy cyfrowe umożliwiające naukę zdalną i hybrydową, wspieranie przygotowania lub przeglądu strategii cyfrowej i przeszkolenie nauczycieli w zakresie umiejętności cyfrowych.	Etap 1: Do IV kwartału 2021 r.: zatwierdzenie programu wyposażenia szkół publicznych i szkół dotowanych ze środków publicznych w narzędzia cyfrowe. Etap 2: Do IV kwartału 2025 r.: — zakończenie działań na rzecz transformacji cyfrowej edukacji, w tym przygotowanie lub przegląd strategii cyfrowych w co najmniej 22 000 szkołach oraz przeszkolenie 70 000 nauczycieli w zakresie umiejętności cyfrowych; zapewnienie podłączonych do internetu urządzeń cyfrowych w szkołach publicznych i szkołach dotowanych ze środków publicznych w celu zniwelowania „przepaści cyfrowej” oraz wyposażenie co najmniej 240 000 sal lekcyjnych.	Zadowalające osiągnięcie odpowiednich kamieni milowych nr 289, 290 i wartości docelowej 291 w ramach RRP (C19.I2).

	Główny cel	Opis i harmonogram kluczowych etapów	Wskaźnik(i) służący(-e) do monitorowania
Dualne szkolenie zawodowe (nowy środek)	Propagowanie szkolenia w przedsiębiorstwie uczniów odbywających szkolenie zawodowe.	Etap 1: Do IV kwartału 2027 r.: przeprowadzenie kampanii informacyjnej docierającej do co najmniej 60 % wszystkich uczniów, którzy zamierzają rozpocząć szkolenie zawodowe lub rozpoczęli w ciągu ostatnich 6 miesięcy niedualne szkolenie zawodowe, oraz budowanie zdolności w zakresie szkolenia zawodowego na rzecz każdego przedsiębiorstwa zainteresowanego prowadzeniem dualnego szkolenia zawodowego. Etap 2: Do IV kwartału 2028 r.: przedstawienie sprawozdania monitorującego, z którego będzie wynikało, że co najmniej 80 % wszystkich uczniów odbywających szkolenie zawodowe w pierwszej połowie 2028 r. uczestniczy w dualnym szkoleniu zawodowym.	Etap 1: Sporządzenie sprawozdania na temat zakresu i zasięgu kampanii informacyjnej oraz działań w zakresie budowania zdolności. Etap 2: Kopia sprawozdania monitorującego.
Wdrożenie programu nr 20 (nowy środek)	Stworzenie nowych wspólnych ram, które wyeliminują różnice w wymogach administracyjnych między wspólnotami autonomicznymi a podmiotami lokalnymi, a jednocześnie ograniczą procedury, z myślą o wspieraniu działalności gospodarczej.	Etap 1: Do IV kwartału 2025 r.: zatwierdzenie na konferencjach (wielo)sektorowych (we współpracy ze wspólnotami autonomicznymi i radami miejskimi) sektorowej oceny skutków, w której zostaną określone priorytetowe obszary wymagające standaryzacji i uproszczenia procedur we wszystkich regionach i władzach lokalnych. Etap 2: Do II kwartału 2026 r.: opublikowanie zatwierdzonego przez konferencje (wielo)sektorowe planu strategicznego dla konferencji sektorowych, w którym określone zostaną roczne środki, podmioty odpowiedzialne i wskaźniki monitorowania i który ma być w pełni wdrożony do 2027 r. Etap 3: Do IV kwartału 2027 r.: opublikowanie sprawozdania monitorującego z realizacji planu strategicznego, zawierającego propozycje środków naprawczych w przypadku odchyleń. W sprawozdaniu należy również dokonać oceny wpływu środków już wdrożonych w poprzednich latach.	Etap 1: Link do opublikowanej sektorowej oceny skutków zatwierdzonej przez konferencje (wielo)sektorowe. Etap 2: Link do opublikowanego planu strategicznego zatwierdzonego przez konferencje (wielo)sektorowe. Etap 3: Link do opublikowanego sprawozdania.

	Główny cel	Opis i harmonogram kluczowych etapów	Wskaźnik(i) służący(-e) do monitorowania
Faktura elektroniczna (nowy środek)	Opracowanie obowiązkowego systemu fakturowania elektronicznego między przedsiębiorcami. Ustanowienie bezpieczniejszego i wydajniejszego systemu fakturowania elektronicznego między przedsiębiorcami z myślą o skróceniu średniego okresu płatności i ograniczeniu oszustw podatkowych.	Etap 1: Do IV kwartału 2026 r.: wejście w życie dekretu królewskiego ustanawiającego wymogi techniczne i informacyjne systemu. Etap 2: Do I kwartału 2027 r.: utworzenie elektronicznej platformy fakturowania zarządzanej przez Urząd Skarbowy, która zapewni bezpłatne podstawowe usługi wszystkim przedsiębiorstwom i osobom prowadzącym działalność, którzy będą chcieli z nich skorzystać.	Etap 1: Wejście w życie dekretu królewskiego. Etap 2: Kopia dokumentu *acta de recepción* dotyczącego platformy fakturowania elektronicznego.
Środki mające na celu poprawę **zarządzania czasową niezdolnością do pracy** (nowy środek)	Usprawnienie zarządzania świadczeniami z tytułu czasowej niezdolności do pracy w wyniku powszechnych zdarzeń losowych w celu zmniejszenia wydatków ponoszonych przez wszystkie organy administracji publicznej.	Etap 1: Do IV kwartału 2025 r.: podpisanie i wejście w życie umów o partnerstwie między ministerstwami zdrowia wspólnot autonomicznych, towarzystwami ubezpieczeń wzajemnych i organem ds. zabezpieczenia społecznego.	Etap 1: Podpisanie i wejście w życie umów o partnerstwie.
Uproszczenie systemu **nostryfikacji dyplomów** (nowy środek)	Ułatwienie uznawania kwalifikacji i umiejętności zawodowych (ze szczególnym uwzględnieniem kształcenia akademickiego) osób urodzonych za granicą, aby zwiększyć ich wydajność i wkład we wzrost gospodarczy.	Etap 1: Do IV kwartału 2025 r.: wejście w życie przepisów szczegółowo określających udoskonalone procedury uznawania kwalifikacji osób urodzonych za granicą. Etap 2 (do IV kwartału 2028 r.): ocena monitorująca wdrażanie reformy. Sprawozdanie powinno zawierać kluczowe wskaźniki, takie jak łączna liczba wniosków rozpatrzonych w ramach uproszczonego systemu oraz średni czas rozpatrywania wniosków o nostryfikację.	Etap 1: Wejście w życie przepisów ułatwiających uznawanie kwalifikacji zawodowych osób urodzonych za granicą. Etap 2: Publikacja sprawozdania z oceny.
Reforma **systemu wizowego dla osób pracujących i poszukujących pracy** (nowy środek)	Ułatwienie legalnego wjazdu migrantów pracujących i poszukujących pracy w celu zwiększenia produktywności pracowników migrujących.	Etap 1: Do IV kwartału 2024 r.: wejście w życie dekretu królewskiego regulującego wydawanie migrantom wiz w celu wykonywania pracy i poszukiwania pracy.	Etap 1: Wejście w życie królewskiego dekretu regulującego wydawanie migrantom wiz w celu wykonywania pracy i poszukiwania pracy.

	Główny cel	Opis i harmonogram kluczowych etapów	Wskaźnik(i) służący(-e) do monitorowania
Projekt Wiedeń (nowy środek)	Zwiększenie podaży przystępnych cenowo mieszkań.	Etap 1: Do IV kwartału 2025 r.: ogłoszenie przetargów na udostępnienie gruntów publicznych prywatnym promotorom w celu budowy przystępnych cenowo mieszkań. Etap 2: Do II kwartału 2026 r.: ocena monitorująca wdrażanie reformy. W sprawozdaniu należy opisać realizację i wpływ projektu, a także uwzględnić kluczowe wskaźniki, takie jak planowana liczba wybudowanych domów oraz łączna liczba jednostek gruntów publicznych przekazanych prywatnym promotorom.	Etap 1: Link do opublikowanego zaproszenia do składania ofert. Etap 2: Publikacja sprawozdania z oceny.
Wejście w życie nowelizacji ustawy 14/2011 o nauce, technologii i innowacji (istniejące działanie w ramach RRP – C17.R1.254)	Wzmocnienie ram regulacyjnych dotyczących sektora nauki, technologii i innowacji w celu usprawnienia zarządzania sektorem i jego koordynacji, stworzenia możliwości w zakresie atrakcyjnej kariery naukowej oraz poprawy transferu wiedzy pochodzącej z badań do zastosowań w produktach i usługach oferowanych społeczeństwu.	Etap 1: Do II kwartału 2022 r.: wejście w życie nowelizacji ustawy o nauce, technologii i innowacji ulepszającej koordynację między różnymi szczeblami administracji rządowej w dziedzinie nauki, badań naukowych i innowacji, usprawniającej zarządzanie hiszpańskim systemem technologii naukowych i innowacji oraz koordynację tego systemu, wprowadzającej nową karierę naukową i poprawiającej transfer wiedzy.	Etap 1: Zadowalające osiągnięcie odpowiedniego kamienia milowego nr 254 w ramach RRP (C17.R1).

ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/643/oj